

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Библиотека
Институт история БКП
Инв. № 1708

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

на

XXIV^т ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПЪРВА ИЗВЪНРЕДНА СЕСИЯ

ОТКРИТА НА 22 МАЙ 1938 ГОДИНА

ИЗДАНИЕ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

СОФИЯ – ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА – 1938

Откриване и 1. заседание

Недълъ, 22 май 1938 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Тържествено откриване първата извънредна сесия на
XXIV-то обикновено Народно събрание отъ Него
Величество Царя

Тронно слово при откриване на сесията

Водосветъ и молебенъ при откриване на сесията . .

Подвеждане подъ клетва народните представители

Избиране:

- 1) за времененъ председател на Народното събрание народния представител д-ръ К. Милановъ
- 2) за постояненъ председател на Народното събрание народния представител Стойчо Милановъ
- 3) за подпредседатели на Народното събрание народните представители Георги Марковъ и Димитър Пешевъ
- 4) секретари на Народното събрание
- 5) квестори на Народното събрание

Предложения:

- 1) отъ народните представители И. Балканджиевъ, Й. Робевъ и др. за проектоправилникъ за вътрешния редъ на обикновеното Народно събрание. (Съобщение)
- 2) отъ народните представители И. Пастуховъ, Гр. Василевъ и Д. Гичевъ за отмънение наред-

стр.

дата-законъ за държавенъ надзоръ върху дружествата и сдружаванията. (Съобщение)

3) отъ същия народни представители за отмянение наредбата-законъ за времененъ надзоръ върху печата. (Съобщение)

Иниции:

- 1) отъ народния представител Петко Стайновъ къмъ министъръ-председателя и министъръ на външните работи и на изповъданията относно чедопускане да се напечати във в. „Дневникъ“ една негова статия. (Съобщение)
- 2) отъ народния представител Гр. Василевъ къмъ министъра на вътрешните работи и народното здраве относно действия на шуменския областенъ директоръ Казанлиевъ. (Съобщение)

Запитвания:

- 1) отъ народния представител Недълко Атанасовъ къмъ министъръ-председателя и министъръ на външните работи и на изповъданията по въпроса за надзора на печата. (Съобщение)
- 2) отъ народния представител Гр. Василевъ къмъ същия министъръ върху положението на страната и по общата политика на правителството. (Съобщение)

Дневенъ редъ за следващото заседание

Къмъ 10 ч. публиката заема мястата си долу въ заседателната зала, задъ бенките на народните представители, също въ ложите и галериите. Г. г. народните представители отъ малцинството, несподелящи политиката на правителството, заематъ бенките въ ляво. Следъ това г. г. народните представители отъ мнозинството, споделящи политиката на правителството, заематъ бенките въ дясно и центъра.

Въ 10 ч. и 15 м. идва почетната дружина и се строява предъ Народното събрание, западно отъ стълбището предъ входа. На лявия флангъ на дружината се строяватъ висшиятъ г. г. офицери отъ Софийския гарнизонъ, а част отъ тяхъ заематъ мяста отъ ляво и дясно по стълбището.

До 10 ч. и 35 м. идватъ г. г. министрите, членовете на дипломатическото тѣло и бивши г. г. министри и г. г. представители на Народното събрание.

Въ 10 ч. и 45 м. пристигатъ съ открыти автомобили Нейно Величество Царицата, заедно съ Негово Царско Височество Князъ Кирилъ Преславски и Нейно Царско Височество Княгиня Евдокия, придружени отъ свитата, посрещнати предъ стълбището отъ началника на протокола при Министерството на външните работи и на изповъданията г. Илия Бълиновъ.

При влизането на Нейно Величество Царицата и на Тѣхни Царски Височества въ предверието на Събранието, посрещнати ги г. г. министрите, наредени въ две редици: отъ ляво — министъръ-председателъ и министъръ на външните работи и изповъданията г. д-ръ Г. Късеневановъ, министъръ на вътрешните работи и народното здраве г. д-ръ Н. П. Николаевъ, министъръ на народното просвещение г. проф. Г. Маневъ, министъръ на финансите г. К. Гуневъ и министъръ на правосъдието г. И. Кожухаровъ, а въ дясно — министъръ на железнниците, по-

щите и телеграфите г. М. Йововъ, министъръ на обществените сгради, пътищата и благоустройството г. инж. С. Ганевъ, министъръ на земедѣлието и държавните имоти г. инж. Б. Банковъ, министъръ на търговията г. Ст. Никифоровъ и министъръ на войната г. генералъ Т. Даскаловъ.

Нейно Величество Царицата и Тѣхни Царски Височества се ръжуваха съ г. министъръ-председателя и другите г. г. министри.

Началникътъ на протокола г. И. Бълиновъ съпроводи Нейно Величество Царицата и Тѣхни Царски Височества, придружени отъ свитата, до царската ложа въ заседателната зала.

При влизането на Нейно Величество Царицата и на Тѣхни Царски Височества въ царската ложа, гесички г. г. народни представители ставатъ прави, също и публиката, и ги посрещнатъ съ продължителни бурни рѫкоплѣскания и викове „Ура!“ Нейно Величество Царицата отговори съ поклони.

Въ 11 ч. пристига съ открыти автомобил Негово Величество Царъ, последванъ отъ гражданска и военна свита въ открыти автомобили, посрещнатъ съ „За почесть“ отъ почетната дружина и отъ началника на протокола предъ стълбището на Събранието.

При влизането на Негово Величество Царя въ предверието на Събранието, посрещнатъ го г. г. министрите, наредени въ същия редъ, въ който посрещнаха Нейно Величество Царицата и Тѣхни Царски Височества. Негово Величество Царъ се ръжува последователно съ г. министъръ-председателя и другите г. г. министри.

Негово Величество Царъ влиза въ заседателната зала, предшествуванъ отъ г. г. министъръ-председателя и г. г. министрите и последванъ отъ гражданска и военна свита

свти и отъ висшитѣ г. г. офицери, наредени при посрѣща-
нето му отъ дветѣ страни на стълбището предъ входа,
които, следъ влизането на Негово Величество Царя въ
залата, заставатъ вътре въ залата до входнитѣ врати.

Влизането на Негово Величество Царя въ залата се обя-
вява отъ министъръ-председателя г. Кьосевановъ съ ду-
митѣ:

„Г. г. народни представители! Негово Величество Ца-
рътъ!“

Въ този моментъ Нейно Величество Царицата, Тѣхни
Царски Височества, дипломатическото тѣло, всички г. г.
народни представители и публиката ставатъ. Г. г. народ-
нитѣ представители, седещи въ дѣсно и въ центъра и нѣ-
кои отъ седешитѣ въ лѣво, както и публиката, бурно и
продължително ржкоплѣскатъ и викатъ „Ура!“

Негово Величество Царътъ, всрѣдъ шумна овация, по-
следванъ отъ свититѣ си, се отправя, презъ лѣвата пѣтка
въ центъра на залата, за царския тронъ, а г. г. мини-
стри, начело съ г. министъръ-председателя, се отгѣ-
вятъ презъ дѣсната пѣтка въ центъра на залата (Гле-
дани отъ председателското място) и заставатъ отъ дѣсно
на трона, като министъръ-председателътъ г. Кьосевановъ
застава близо до трона, а другитѣ г. г. министри заста-
ватъ последователно по реда имъ въ конституцията. До
г. г. министри застава Св. Софийскиятъ митрополитъ г.
Г. Стефанъ.

Негово Величество Царътъ застава предъ царския
тронъ правъ, а гражданската и военната му свти —
отъ лѣво на трона. При изкачването на Негово Величе-
ство кѣмъ трона и при заставането му предъ него, ова-
циите продължаватъ още по-оживено. При стихването на
овациите, народнитѣ представители отъ III Софийска сел-
ска избирателна колегия г. Димитъръ Г. Машанкиевъ и
други народни представители отъ лѣво извикватъ: „Да
живѣ конституцията!“ и ржкоплѣскатъ.

Г. г. народнитѣ представители, седещи въ дѣсно и цен-
търа, продължително и бурно ржкоплѣскатъ кѣмъ Негово
Величество Царя и викатъ „Ура!“

Слѣдъ стихване на овациите, Негово Величество Царътъ
снема шапката си и я дава на начальника на отдѣлъ при
канцелариата на Негово Величество г. Павелъ Груевъ. По-
следниятъ дава на Негово Величество Царя тронното слово
и той го прочита.

Тройното слово има следното съдѣржание:

Господа народни представители,

Шастиливъ съмъ, че мога днесъ отново да видя пред-
ставителътъ на народа, събрани въ свещената сграда на
Народното събрание, и съ истинска радост ви привет-
ствува съ добре дошли.

Господа народни представители,

Презъ четири години, разгорещени борби и несъгласия
изправиха страната ни предъ сѫдбоносни изпитания. Бла-
годарение на високото родолюбие, което народътъ проявя,
авторитетътъ на властта бѣ възстановенъ и, постепенно,
се постига вътрешно помирение и успокоеене. Това даде
възможностъ да се пристигни къмъ привличане на народа
въ управлението на страната, като последователно се про-
изведоха избори за общински съветници и за народни пред-
ставители на настоящето Народно събрание. За да биде,
обаче, участието на народа по-пълно, дадоха се заслужено
избирателни права и на българската жена.

Господа народни представители,

Международното положение на България все повече се
затвърдява. Престижътъ на нашата страна непрестанно
расте, благодарение на искренитѣ ни и лоялни отношения
къмъ великиятѣ сили и другитѣ страни. Служейки предано
на благородното дѣло на мира, ние винаги сме желали и
желамъ най-сърдечни приятелски връзки и полезно съ-
трудничество съ всички наши съседи.

Така, презъ януари 1937 година сключихме съ близката
намъ Югославия пактъ за вѣчно приятелство, изразъ на
искреното и дѣлбоко желание на двата народа за миръ и раз-
бирателство. Установенитѣ приятелски отношения съ съ-
една Турция бѣха отново подчертани отъ посещението,
което преди нѣколко дни направиха на страната ни двата
нейни бележити държавници. А съ останалитѣ две
съседни страни — Ромъния и Гърция — се полагатъ вза-
имни усилия за приятелско уреждане на всички висещи
въпроси.

Отъ друга страна, ние сключихме съ много държави
редица столански и културни спогодби, като продължаваме
да приобщаваме усилията си къмъ всѣка акция на сътруд-
ничество, целяща подобренето на международните отно-
шения.

Това сѫ все нови прояви на следваната неуклонно отъ
насъ миролюбива политика, която, убеденъ съмъ, намира
справедливаоценка отъ външния свѣтъ.

Господа народни представители,

Въ стремлението си да съживи народното стопанство
и подпомагане бедствищата слоеве на населението, пра-
вителството извѣрши, въ всички отрасли на държавното
управление, редица мѣроприятия, съ които се поощриха и
повдигнаха производството и търговията; взеха се осо-
бени мѣрки за покровителство и организиране на труда;
осъществиха се много инициативи за подобрене на съобщ-
ението, за създаване работна база на безработицата и за община
подемъ на благосъстоянието на народа. Постигна се единъ
напълно действителенъ бюджетъ на държавата, като, съ
негови средства, се покриха всички належащи извѣрденi
разходи, безъ увеличаване на данъчното време. По този начинъ,
въпрѣки още нестихналата свѣтовна столанска и
финансова криза, народниятъ поминъкъ се постепенно въз-
становява и подобрява.

Господа народни представители,

Правителството предпrie редица мѣрки, въ кръга на
нашите международни задължения, за засилване на народ-
ната ни отбрана. Въпрѣки срещнатите трудности, постиг-
наха се резултати, които даватъ възможностъ на родната
войска да се отдае всесъмъ на своето предназначение —
да биде въренъ стражъ на отечеството.

Господа народни представители,

Презъ мината година, угодно бѣ на Всевишния да
дари семейството ми съ синъ и България съ престоло-
наследникъ, Симеонъ Князъ Търновски. Топлитѣ чувства,
които народътъ проявя по случай това щастливо събитие,
сѫ цененъ залогъ за народната обичъ и привързаностъ,
всрѣдъ които това чѣдо на България ще расте, ще крѣне
и се възпитава, въ български духъ и традиции, за да може
единъ день, съ мѣдрост и любовъ, да служи предано и
самоотвержено на родината.

Господа народни представители,

Изпратен отъ народа, за да вземете дѣлъ въ управле-
нието на страната, азъ съмъ убеденъ, че дѣлбокото съзна-
ние за дѣлга къмъ отечеството ще ви вдѣхновява винаги
въ вашата трудна и отговорна дейност. Черпейки поука
отъ близкото минало, дайте вашето родолюбиво сътрудни-
чество, за да може, по нови пътища и съ нови създѣства,
да се постигне траенъ вътрешенъ миръ, единение и спо-
койно творчество — сигуренъ залогъ за преуспѣването на
България.

Господа народни представители,

Поради особенитѣ условия, при които бѣ поставено
държавното ни управление презъ последните години, при-
бѣгъ се до издаването на наредби-закони, които, на ос-
нование чл. 47 отъ основния законъ, правителството
ще ви представи за одобрение. Редомъ съ това, ще би се
предложатъ мѣроприятия, целящи стопанския и културенъ
напредъкъ на страната.

Господа народни представители,

Като призовавамъ Божието благословение върху въ-
шите трудове и като ви пожелавамъ успешна и ползо-
творна законодателна дейност, обявявамъ първата извѣ-
редна сесия на ХХIV-то обикновено Народно събрание
за открита.

Да живѣ България!

София, 22 май 1938 г.

На първообразното съ собствената на Негово Величе-
ство ражка написано:

БОРИСЪ III.

Председателъ на Министерския съветъ, министъръ на
външнитѣ работи и на изповѣдането:

Г. Кьосевановъ

Министъръ на вътрешните работи и народното здраве:

Д-ръ Н. П. Николаевъ

Министъръ на народното просвѣщване:

Проф. Г. Ив. Маневъ

Министъръ на финансите:

К. Фуневъ

Министъръ на правосѫдието:

Ил. Кожухаровъ

Министъръ на войната:

Генералъ-майоръ Даскаловъ

Министъръ на търговията, промишлеността и труда:

Ст. Никифоровъ

Министъръ на земедѣлието и държавните имоти:

Инж. Б. Банковъ

Министъръ на обществените сгради, пътищата и bla-
гоустройството:

Инж. Сп. Ганевъ

Министъръ на желѣзиците, пощите и телеграфите:

М. Йововъ

Прочитането на тронното слово бъ изслушано от всички присъствуващи въ залата прави.

При четенето на тронното слово Негово Величество Царът произнесе нѣкои думи съ по-високъ гласъ, а именно:

Отъ пасажа относно родната войска — думите „да бѫде вѣренъ стражъ на отечеството“.

Отъ пасажа относно раждането на престолонаследника — думите „Симеон Князъ Търновски“, сѫщо и думите „чедо на България“. Прочитането на цѣлия този пасаж бъ последвано отъ мощно „Ура!“ и отъ продължителни бурни рѫкоплѣскания отъ дѣсно и центъра и отъ рѫкоплѣсканията отъ нѣкои отъ лѣво и отъ публиката.

Следъ стихването на тази овация по адрес на престолонаследника, нѣкои отъ дѣсно извика: „Да живѣе Симеонъ Князъ Търновски!“. Този възгласъ бъ последванъ отъ ново отъ силни викове „Ура!“ и бурни рѫкоплѣскания отъ дѣсно, отъ центъра и отъ публиката.

Отъ следния пасажъ, въ който Негово Величество Царът апелира къмъ г. г. народнитѣ представители да дадатъ своето „родолюбиво сътрудничество“, той прочете съ високъ гласъ думите: „за да може, по нови пѣтица и съ нови срѣдства, да се постигне траенъ вѣтрешенъ миръ, единение и спокойно творчество — сигуренъ залогъ за преуспѣването на България“. Тези думи сѫщо така бѣха последвани отъ мощно „Ура!“ и отъ продължителни бурни рѫкоплѣскания отъ дѣсно, отъ центъра и отъ публиката. Възгласъ „Да живѣе България!“ въ края на тронното слово бѣ прочеченъ отъ Негово Величество Царя съ рѣче по-високъ гласъ и бѣ последванъ отъ несъкнаемо мощно „Ура!“ и продължителни бурни рѫкоплѣскания отъ дѣсно и центъра и отъ нѣкои отъ лѣво, сѫщо и отъ публиката.

Негово Величество Царът подава следъ това тронното слово на г. П. Груевъ, взема шапката си отъ сѣщия, поплага я и, всрѣдъ още по-бурни и продължителни овации отъ г. г. народнитѣ представители, седещи въ дѣсно и центъра, сѫщо и отъ публиката, минава презъ дѣсната пѣтика въ центъра на залата, последванъ отъ г. г. министръ, начело съ г. министъръ-председателя, и отъ гражданска и военната му свити, сѫщо и отъ висшитѣ г. г. офицери, които присъствуваха въ залата при прочитането на тронното слово, излиза отъ залата и се спира въ предверието на Събранието.

Следъ излизането на Негово Величество Царя отъ залата, Нейно Величество Царицата и Тѣхни Царски Височества Князъ Кирилъ и Княгиня Евдокия придвижени отъ свитата имъ и отъ началника на протокола при Министерството на външните работи г. И. Бѣлинъ, напускатъ царската ложа и се отправятъ къмъ предверието.

Следъ кратъкъ разговоръ съ г. г. министръ въ предверието, Негово Величество Царът, Нейно Величество Царицата и Тѣхни Царски Височества излизатъ отъ предверието навънъ, съпроводени отъ г. г. министръ до стъльбището на Събранието. На площадката заставатъ Нейно Величество Царицата, Тѣхни Царски Височества, свитът имъ и г. г. министръ. А Негово Величество Царът, придвиженъ отъ министра на войната г. генералъ Теодосий Даскаловъ, следъ като направи прегледъ и поздрави почетната дружина, се отправи, заедно съ Нейно Величество Царицата, въ открытие автомобилъ, за Двореца, последванъ отъ Тѣхни Царски Височества Князъ Кирилъ и Княгиня Евдокия въ другъ открытие автомобилъ и отъ военната и гражданска свити въ други открытия автомобили изпратени съ викове „Ура!“ отъ почетната дружина и публиката.

Въ 11 ч. и 15 м. г. г. министръ се завръща въ заседателната зала и застанаха предъ министерската маса.

Негово Високопреосвещенство Св. Софийскиятъ митрополитъ г. г. Стефанъ, въ съслужение съ нѣколко представители на софийското духовенство, изврши тѣржественъ водосвѣтъ, при участието на хора при софийската катедрала „Св. Недѣля“, подъ диригентството на г. Милошевъ.

Следъ свѣршването на водосвѣта Негово Високопреосвещенство произнесе кратка, подходяща за случая речь, следъ което поръси г. г. министръ и г. г. народнитѣ представители. При поръсането на софийския народенъ представител г. д-ръ Никола Сакаровъ въ залата настана движение.

Следъ това Негово Високопреосвещенство Св. Софийскиятъ митрополитъ г. г. Стефанъ подведе г. г. народнитѣ представители подъ клетва, като четѣше текста на клетватата по чл. 131 отъ конституцията, а всички г. г. народни представители я повтаряха гласно. Г. г. народнитѣ представители отъ малцинството произнесоха думата „конституцията“ съ по-високъ гласъ. Следъ това всички г. г. народни представители подписаха клетвени листове, а Негово Високопреосвещенство Св. Софийскиятъ митрополитъ

г. г. Стефанъ, заедно съ придвижаващите го представители на софийското духовенство, напусна залата.

Публиката, стояща задъ г. г. народнитѣ представители, сѫщо напусна залата.

Въ 12 ч. и 15 м. г. г. министръ, начело съ министъръ-председателя г. Късеиновъ, заематъ мястата си при министерската маса и заставатъ прави.

Министъръ-председател д-ръ Г. Късеиновъ: Г. г. народни представители! Съгласно чл. 88 на основния законъ, до изборъ на председател и подпредседатели председателствува най-старият измежду васъ. Поканвамъ уважаемия д-ръ Кънчо Милановъ, шуменски народенъ представител, като най-стар между васъ, да заеме председателското място. (Рѫкоплѣскания отъ дѣсно и центъра)

(Шуменскиятъ народенъ представител д-ръ К. Милановъ заема председателското място).

Времененъ председател д-ръ К. Милановъ: (Правъ) Г. г. народни представители! Благодарение на вѣзрастта си, възъ основа на конституцията, азъ заемамъ кратковременно това място. Чувствувамъ, обаче, тъй като съмъ билъ въ тая сграда отъ 1901 г. почти безъ изключение, гадостта, че, следъ 4-годишнъ периодъ отъ закриването и, пакъ се намирамъ въ нея, възъ основа на нашия основенъ законъ — Търновската конституция. (Продължителни и бурни рѫкоплѣскания и викове „Браво!“, „Ура!“ и „Да живѣе!“ отъ лѣво. Продължителни рѫкоплѣскания и отъ дѣсно и центъра)

Въ последно време историческиятъ събития се стекоха така, г. г. народни представители, че трѣбаше да се прекрати влизането въ тая Камара отъ 19 май 1934 г. насамъ. И азъ бѣхъ въ числото на ония народни представители, когато, по силата на тежестта на тия събития — грѣши или негрѣши, историята ще ги ценя — си заминахме, обаче като оптимисти, съ твърдата вѣра, че българскиятъ народъ, който е много трезвъ, който знае своите права и своите задължения, ще устои и ще издържи екзамена, за който е изпратилъ и настуку да го издържимъ отъ имената, за имената, за имената самоуправление, възъ основа и въ рамките на тая конституция, макаръ, може би, и да се тръгне по нови методи, съ нови похвати, обаче пакъ въ рамките на този основенъ законъ. (Гласове отъ лѣво: „Вѣро!“)

Шомъ преживяваме едно такова трагично събитие отъ нашата политическа история, налага се, особено на насъ, следъ тия четири години, да се примиримъ въ душите си и да вървимъ къмъ ония идеалъ, който е идеалъ на всички ни — къмъ единение, къмъ истинска обща творческа работа за благото на държавата.

Азъ нѣмамъ право да давамъ съвети, но мисля, че вѣзрастта ми позволява да изразя предъ васъ едно пожелание: нека се примиримъ въ себе си, въ душите си. Нека да издържимъ този екзаменъ предъ българския народъ и предъ държавния глава и твърдо да застанемъ въ рамките на тая конституция и съ най-голѣма добросъвестност, съ най-голѣма търпимост помежду си да изглаждаме мислите си, да работимъ творчески за благото, единствено за благото на България. Да живѣе България! (Бурни и продължителни рѫкоплѣскания отъ всички страни)

Г. г. народни представители! Камарата се управлява по единъ правилникъ за вѣтрешния редъ, и този правилникъ си е въ сила, докато новата Камара, ако пожелае, приеме другъ.

Съгласно правилника, временното бюро, което имамъ честта да председателствува, прелъ вѣсъ, . . .

Г. Марковъ: И съгласно конституцията.

Времененъ председател д-ръ К. Милановъ: . . . се състои и отъ двама секретари, измежду най-младите народни представители. Затова моля г. Серафимъ Георгиевъ и г. Асенъ Мумджиевъ да заематъ мястата си като временни секретари. (Рѫкоплѣскания отъ дѣсно и центъра)

Нѣкои отъ лѣво: Тукъ (Сочи на лѣво) има и други по-млади народни представители.

(Временните секретари напочтиха представители г. Серафимъ Георгиевъ и г. Асенъ Мумджиевъ заематъ дветѣ секретарски мяста)

Времененъ председател д-ръ К. Милановъ: Г. г. народни представители! Ние не пристигнахме къмъ преображене присъствуващите народни представители, но съмъ, че това е излишно, предвидъ на работата, която ще извршимъ следъ малко — изборъ на постоянно бюро — и още повече, че за всички ни е очевидно, че сѫществува не

само мнозинство, но че почти всички сме тукъ. Така че заседанието ни е редовно.

Обаждатъ се: Прието!

(Поименниятъ списъкъ на всички 160 г.-т. народни представители, съ означение избирателнитъ имъ колегии, е следния:

1. Александър Симовъ Гиговъ — Бръзнишка.
2. Александър Цаловъ Цанковъ — I Соф. град.
3. Ангелъ Димитровъ Станковъ — II Плов. град.
4. Ангелъ Ивановъ Кроснарски — I Фердинанд.
5. Ангелъ Михайловъ Риболовъ — II Провад.
6. Асенъ Ивановъ Голевъ — Разложка.
7. Асенъ Христовъ Мумджиевъ — Самоковска.
8. Атанасъ Петковъ Каишевъ — Смолянска.
9. х. Атанасъ Поповъ Панайотовъ — I Варн. сел.
10. Атанасъ Симеоновъ Московъ — III Търнов.
11. Божинъ Димитровъ Продановъ — VI Софийска градска.
12. Борисъ Василевъ Мончевъ — Момчилград.
13. Д-ръ Борисъ Николовъ Даскаловъ — I Пазарджишка.
14. Бочо Илиевъ Бочевъ — II Луковитска.
15. Боянъ Вълковъ Василевъ — II Соф. селска.
16. Боянъ Димитровъ Абаджиевъ — Омортагска.
17. Бълю Бълевъ Келешевъ — I Бъленска.
18. Василь Ивановъ Вълковъ — Ботевградска.
19. Василь Илиевъ Мандаровъ — II Бъленска.
20. Василь Тодоровъ Чобановъ — II Варн. град.
21. Велизаръ Христовъ Багаровъ — II Карловска.
22. Владимиръ Христовъ Ращевъ — I Търновска.
23. Вълко Боневъ Вълевъ — I Харманлийска.
24. Георги Гасилевъ Лазаровъ — I Дупнишка.
25. Георги Димитровъ Шишковъ — V Соф. сел.
26. Георги Ивановъ Говедаровъ — III Плов. сел.
27. Георги Ивановъ Петраковъ — II Пазардж.
28. Георги Кириковъ Чалбу, овъ — Крумовград.
29. Георги Марковъ Дамяновъ — I Поповска.
30. Георги Миковъ Ниновъ — IV Пътвенска.
31. Георги Петровъ Панайотовъ — II Харманл.
32. Георги Поповъ Стефановъ — Сръбецка.
33. Д-ръ Георги Славчевъ Георгиевъ — Бориславградска.
34. Георги Стоименовъ Кацаровъ — Петричка.
35. Георги Христовъ Стояновъ — II Свищовска.
36. Гоно Кръстевъ Гетовъ — II Брачанска.
37. Григоръ Василевъ Гьоревъ — IV Соф. град.
38. Димитъръ Вълчевъ Марчевъ — Карнобатска.
39. Деню Георгиевъ Колевъ — II Сливенска.
40. Димитъръ Георгиевъ Мацанкиевъ — III Софийска селска.
41. Димитъръ Георгиевъ Сараджовъ — III Врач.
42. Димитъръ Илиевъ Ивановъ — II Оръховска.
43. Димитъръ Йосифовъ Пешевъ — I Кюстенд.
44. Димитъръ Любомировъ Гичевъ — IV Пловдивска селска.
45. Димитъръ Марковъ Василевъ — Преславска.
46. Димитъръ Нейковъ Маноловъ — I Хасков.
47. Димитъръ Петковъ Маджаровъ — Ивайлов.
48. Димитъръ Петровъ Сирakovъ — Новоселска.
49. Димитъръ Стефановъ Савовъ — I Брачанска.
50. Димитъръ Стояновъ Ангеловъ — II Хасков.
51. Димитъръ Стояновъ Търкалановъ — VII Софийска градска.
52. Димитъръ х. Христовъ Кушевъ — III Горнооръховска.
53. Димо Янковъ Василевъ — Малкотърновска.
54. Динко Тодоровъ Теневъ — III Ямболска.
55. Дойко Петковъ Дойковъ — I Рус. градска.
56. Дойчинъ Цвѣтковъ Цѣклевъ — I Плов. гр.
57. Дончо Димовъ Узуновъ — II Горнооръхов.
58. Драганъ Захариевъ Кисъовъ — III Ямболска.
59. Екимъ Александровъ Екимовъ — I Свищов.
60. Екимъ Христовъ Топузановъ — Габровска.
61. Еню Георгиевъ Клянцевъ — Айтоска.
62. Еню Илиевъ Поповъ — I Пловд. селска.
63. Жико Петровъ Струнджеевъ — Кулска.
64. Иванъ Атанасовъ Сарафовъ — Свиленград.
65. Иванъ Василевъ Златаровъ — I Ямболска.
66. Иванъ Василевъ Петровъ — Тетевенска.
67. Иванъ Георгиевъ х. Митевъ — I Старозагор.
68. Иванъ Димитровъ Поповъ — Ардинска.
69. Иванъ Димитровъ Халаджевъ — II Разград.
70. Изанъ Ивачовъ Багряновъ — I Разградска.
71. Иванъ Илиевъ Воденичарски — I Оръховска.
72. Иванъ Кировъ Бояджиевъ — I Сливенска.
73. Иванъ Петровъ Кальчевъ — II Бълослатин.
74. Иванъ Радевъ Балканджиевъ — Кърджал.
75. Иванъ Стефановъ Пастиховъ — II Соф. гр.
76. Иванъ Христовъ Момчиловъ — II Кюстенд.
77. Илия Димитровъ Славковъ — Неврокопска.
78. Илия Радевъ Вълчановъ — II Търговищен.
79. Йорданъ Русевъ Йордановъ — II Пътвенска.
80. Йорданъ Тодоровъ Йордановъ — II Попов.
81. Йосифъ Антоновъ Разсукановъ — I Асеновгр.
82. Йосифъ Василевъ Робевъ — Котленска.
83. Кирилъ Георгиевъ Минковъ — II Радомир.
84. Константинъ Величковъ Новаковъ — I Търговищенка.
85. Костадинъ Райновъ Крачановъ — II Казанл.
86. Косю Христовъ Аиевъ — II Севлиевска.
87. Кръстю Славовъ Лековъ — I Чирпанска.
88. Д-ръ Кънчо Милановъ Милановъ — II Шумен.
89. Лалю Георгиевъ Кацарски — I Никополска.
90. Мато Матовъ Истатковъ — II Фердинандска.
91. Методи Йордановъ Янчулевъ — II Дупнишка.
92. Минко Димитровъ Баръмовъ — I Ловешка.
93. Минчо Пановъ Минчевъ — II Търновска.
94. Минчо Петровъ Драндаревски — II Чирпан.
95. Михаилъ Величковъ Донсузовъ — Бург. гр.
96. Михаилъ Георгиевъ Михайловъ — II Видин.
97. Михаилъ Митевъ Стоичковъ — Горноджум.
98. Д-ръ Найденъ Николовъ Найденовъ — II Пловдивска селска.
99. Найденъ Райновъ Мариновъ — I Луковитска.
100. Наню Недковъ Пеневъ — I Кубратска.
101. Недълко Атанасовъ Мочуровъ — III Свищов.
102. Никола Гочевъ Николовъ — Бургазка селска.
103. Никола Димитровъ Петковъ — IV Соф. сел.
104. Никола Ивановъ Василевъ — Трънска.
105. Д-ръ Никола Ивановъ Дуровъ — Девинска.
106. Никола Ивановъ Контевъ — II НовоПазарска.
107. Д-ръ Никола Илиевъ Сакаровъ — V Соф. гр.
108. Никола Костадиновъ Иотовъ — II Пещерска.
109. Никола Пановъ Ивановъ — II Кубратска.
110. Никола Петковъ Вачковъ — Русен. селска.
111. Никола Петровъ Логофетовъ — I Ломска.
112. Никола Стояновъ Стамболовъ — II Варненска селска.
113. Никола Стояновъ Търкалановъ — Панагюрска селска.
114. Павелъ Йовчевъ Илиевъ — III Кюстендилска.
115. Панайотъ Тодоровъ Стайновъ — III Видин.
116. Пане Стойчевъ Банковъ — I Радомирска.
117. Парашкевъ Георгиевъ Забуновъ — II Ломска.
118. Петко Костовъ Петковъ — II Новозагорска.
119. Д-ръ Петко Ст. Петковъ Балкански — I Пътвенска.
120. Петко Стояновъ Стайновъ — I Казанлъшка.
121. Петко Христовъ Стояновъ — I Бълослатин.
122. Петъръ Димитровъ Грънчаровъ — Исперих.

123. Д-ръ Петъръ Ивановъ Кьосеивановъ — I Пещерска.
 124. Петъръ п. Стояновъ Николовъ — I Новоп.
 125. Д-ръ Петъръ Стояновъ Яламовъ — I Елхов.
 126. Първанъ Марковъ Младеновъ — Годечка.
 127. Ради Ивановъ Пляковъ — II Елховска.
 128. Ради Найденовъ Драгневъ — III Първенска.
 129. Рашко Пройчевъ Маджаровъ — Пирдопска.
 130. Сава Поповъ Савовъ — III Провадийска.
 131. Серафимъ Георгиевъ Апостоловъ — Берков.
 132. Сирко Станчевъ Петковъ — Златоградска.
 133. Славейко Лазаровъ Василевъ — III Пазардж.
 134. Спасъ Мариновъ Поповски — Бълградчишка.
 135. Стамо Колчевъ Пенчовъ — Ихтиманска.
 136. Стефанъ Минковъ Минковски — I Севлиев.
 137. Стефанъ Радионовъ Йосифовъ — II Ловешка.
 138. Стефанъ Станевъ Димитровъ — I Видинска.
 139. Стефанъ Стояновъ Стателовъ — I Горноор.
 140. Стефанъ Цановъ Осиковски — III Ореховска.
 141. Стойно Славовъ Ивановъ — III Старозагор.
 142. Стойчо Ганчевъ Топаловъ — Троянска.
 143. Стойчо Стефановъ Мошановъ — Дръновска.
 144. Стоянъ Ивановъ Омарчевски — III Ломска.
 145. Стоянъ Николовъ Димовъ — II Асеновград.
 146. Таско Стоичковъ Стоилковъ — Светиврачка.
 147. Тодоръ Михайловъ Самодумовъ — III Пловдивска градска.
 148. Тодоръ Найденовъ Маноловъ — II Русен. гр.
 149. Тодоръ Павловъ Кожухаровъ — III Соф. гр.
 150. Тодоръ Стояновъ Лазаровъ — I Шуменска.
 151. Тончо Георгиевъ Шиваровъ — II Старозаг.
 152. Христо Василевъ Вълевъ — Поморийска.
 153. Христо Гатевъ Дончевъ — I Провадийска.
 154. Христо Георгиевъ Янковъ — II Никополска.
 155. Христо Гоговъ Геренковлиевъ — III Хасков.
 156. Христо Ивановъ Гуцовъ — Еленска.
 157. Христо Кръстевъ Мирски — I Варн. градска.
 158. Христо Минчевъ Каркъмовъ — I Карловска.
 159. Христо Стояновъ Таукчиевъ — I Новозагор.
 160. Цвѣтко Петковъ Кръстевъ — I Соф. селска)

Пакъ по силата на правилника, ще тръбва временното бюро да пристъпи къмъ избиране на постоянно бюро на Камарата.

Традиция е въ нашия Парламентъ най-напредъ да се пристъпи къмъ избиране на председател на Народното събрание. Следъ като той бъде избранъ, се пристъпва, подъ негово председателство, къмъ избиране на двама подпредседатели. Мисля, че върху това нѣма какво да говоримъ. Това е така по правилника и така ще стане.

Заради това, преди да пристъпимъ къмъ гласуване, ще покаямъ двама отъ г. г. народнитѣ представители да бѫдатъ преоброяти при гласуването. За такива предлагамъ народнитѣ представители г. Цвѣтко Петковъ и г. Димитъръ Кушевъ. (Рѣкоплѣскания отъ всички страни) Моля ги да заематъ мѣстата си при кутията.

Обаждатъ се отъ лъво: Приема се.

Времененъ председател д-ръ К. Милановъ: Сега, г. г. народни представители, давамъ 5—10 минути отдихъ, за да си напишете бюлетинитѣ само съ едно име — за председател.

С. Мошановъ: 5 минути, 5 минути!

Времененъ председател д-ръ К. Милановъ: После ще стане гласуването за двама подпредседатели.

Давамъ 5 минути отдихъ.

В. Багаровъ: Нѣма нужда отъ отдихъ. Готово!

Д-ръ П. Кьосеивановъ: Ние сме готови.

Времененъ председател д-ръ К. Милановъ: Г-да! Понеже сте готови, можемъ да почнемъ гласуването безъ отдихъ.

Секретарът г. Георгиевъ ще извика по азбученъ редъ г. г. народнитѣ представители и всѣки, който чуе името си, да се яви предъ преоброятелъ да гласува.

(Преброителътъ, народните представители г. Цвѣтко Петковъ и г. Димитъръ Кушевъ, заематъ мѣстата си отъ лѣвата страна на стенографската маса)

Преброителъ Ц. Петковъ: (Като показва на г. г. народните представители отворена кутията) Г-да! Както виждате, кутията е празна. Въ нея ще поставяме бюлетините.

(Преброителътъ заключватъ кутията. Временниятъ секретаръ г. С. Георгиевъ извика последователно г. г. народните представители по понятия спикъръ и всѣки отъ тѣхъ илва при преоброятелъ и дава бюлетината си на преоброятеля г. Ц. Петковъ. Последниятъ се подписва върху нея и я поставя въ кутията. Преброителътъ г. Димитъръ Кушевъ отбелязва последователно гласуващите народни представители. Гласуваха всички 160 г. г. народни представители по списъка)

A. Симовъ: (Следъ като гласува) Хаирлия да е!

Обаждатъ се отъ лъво: Хаирлия да е!

B. Багаровъ: (Следъ като гласува Г. Петровъ) Георге, да не си сбъркалъ?

(Следъ като гласува Григоръ Василевъ) Григоре, гледай да не сбъркашъ.

G. Василевъ: Кой се обажда? Я да го видя!

V. Багаровъ: Да не сбъркашъ!

G. Василевъ: Ти си още много младъ тукъ. Ти ще пострадашъ пръвъ. (Оживление) Ти си много несериозенъ, щомъ се закаашъ така съ хората.

Времененъ председател д-ръ К. Милановъ: Ако има нѣкой отъ г. г. народните представители да не си е чуялъ името, моля, да се обади. Никой не се обажда, значи всички г. г. народни представители, които присъствуватъ тукъ, сѫ гласували.

Моля, г. г. преоброятели, пребрайте колко души сѫ гласували и колко сѫ бюлетините.

(Следъ преброяване на гласувалите и на бюлетините отъ преоброятели)

Преброителъ Ц. Петковъ: Г. председателю! Преброяването даде следния резултат: гласували 160 души, бюлетини 160, отъ които 93 бюлетини за г. Стойчо Мошановъ (Бурни рѣкоплѣскания и викове „Браво!“ и „Ура!“ отъ дѣсно и центъра), 63 бюлетини за г. Иванъ Багряновъ, 3 бѣли бюлетини и една съ дозунгъ „Да живѣе конституцията, долу личниятъ режимъ“.

Времененъ председател д-ръ К. Милановъ: Знаете всички народни представители присъствуватъ и всички сѫ гласували. Вѣрвамъ, че отъ всички ви, г. г. народни представители, се констатира, че изборътъ се извѣрши най-мирно и редовно.

Съгласно чл. 3 отъ правилника за вѫтрешния редъ на Народното събрание, счита се избранъ за председател този, за когото сѫ гласували повече отъ половината отъ присъствувашите народни представители.

Понеже г. Стойчо Мошановъ е получилъ 93 гласа, пръвъ гласявамъ го избранъ за председател и го поканвамъ да заеме председателското място. (Рѣкоплѣскания отъ дѣсно и центъра)

Председател С. Мошановъ: (Застава правъ на председателското място, посрещнатъ отъ дѣсно и центъра съ бурни рѣкоплѣскания и викове „Браво!“ и „Ура!“) Г. г. народни представители! Отъ сърдцѣ ви благодаря за виекокото довѣрие, съ което ме удостоихте.

Конституцията и правилникътъ за вѫтрешния редъ на Събранието ще бѫдатъ единствено мѣродавни за мене при изпълнение на мандата, който токуто ми повѣрихте (Рѣкоплѣскания и викове „Браво!“ отъ дѣсно и центъра)

Отправямъ позивъ за сътрудничество къмъ всичца ви, за да служимъ съ полза на народа и да изпълнимъ задачата, която ни възлага основниятъ законъ.

Нека Богъ ни помага и да започнемъ нашата работа! (Сѣда)

Г. г. народни представители! Предстои ни да изберемъ двама подпредседатели.

Ще се гласува съ една бюлетина, въ която ще бѫдатъ написани дветѣ имена.

Секретарът г. Георгиевъ ще чете имената на г. г. народните представители по списъка и всѣки, който чуе името си, да се яви предъ преоброятелъ да гласува.

Преброител Ц. Петковъ: (Показва на г. г. народните представители отворена кутията). Г-да! Както виждате, кутията е празна.

(Преброителите заключват кутията. Временният секретар г. Серафимъ Георгиевъ извика г. г. народните представители по поименния списъкъ и всички от тяхъ идва при преброителите и дава бюлетината си на преброителя г. Цвѣтко Петковъ. Последниятъ се подписва върху нея и я поставя въ кутията. Преброителъ г. Димитър Кущевъ отбелязва въ списъка гласувалите народни представители. Следъ привършване на гласуването, преброителъ преброиха гласувалите и бюлетините)

Председател С. Мошановъ: Г. г. народни представители! Гласували съ всички народни представители — 160 души, бюлетини — 160, отъ които 110 за г. Георги Марковъ (Рѣкоплѣскания отъ дѣсно и центъра), 92 за г. Димитър Пешевъ (Рѣкоплѣскания отъ дѣсно и центъра), 16 за г. Христо Мирски, 12 за г. Никола Търкалановъ, 38 съ лозунги и 5 бѣли бюлетини.

Понеже за г. Георги Марковъ и г. Димитър Пешевъ съ гласували повече отъ половината отъ присъствуващите г. народни представители, на основание чл. 3 отъ правилника за вътрешния редъ на Народното събрание, провъзгласявамъ за избрани за подпредседатели на ХХIV-то обикновено Народно събрание г. Георги Марковъ и г. Димитър Пешевъ. (Рѣкоплѣскания отъ дѣсно и центъра)

Съгласно установената практика, получилиятъ повече гласове е старши подпредседателъ.

Поканвамъ двамата подпредседатели да заематъ мястата си.

(Подпредседателъ г. Георги Марковъ и г. Димитър Пешевъ заематъ мястата си, посрещнати съ рѣкоплѣскания отъ дѣсно и центъра)

Споредъ чл. 2 отъ правилника за вътрешния редъ, трѣба да се избератъ 12 секретари и 4 квестори.

Съгласно чл. 3 отъ правилника за вътрешния редъ, изборът на секретарите и квесторите става по предложение на председателството съ явно гласуване.

Предлагамъ да бѫдатъ избрани за секретари г. г. народните представители: Сава Поповъ, Серафимъ Георгиевъ, д-ръ Петър Яламовъ, д-ръ Найденъ Найденовъ, Стефанъ Стателовъ, Първанъ Марковъ, Методи Янчулевъ, Цвѣтко Петковъ, Асенъ Голевъ, Димитъръ Марчевъ, Дончо Узуновъ, Петко Костовъ Петковъ и Гето Кръстевъ.

Моля, които приематъ посочените лица за секретари, да вдигнатъ рѣка, Мнозинство, Събранието приема.

За квестори предлагамъ: Кирилъ Г. Минковъ, Стефанъ Радиковъ, Илия Радевъ и Иванъ Златаровъ.

Които приематъ посочените лица за квестори, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Бюрото на ХХIV-то обикновено Народно събрание е конституирано.

Г. г. народни представители! Съобщавамъ ви, че е постъпило предложение, подписано отъ нуждното число народни представители, за изменение на правилника за вътрешния редъ на обикновеното Народно събрание. Ще бѫде раздадено на г. г. народните представители.

Постъпило е законодателно предложение, подписано отъ нуждното число народни представители, за отменение

наредбата-законъ за държавенъ надзоръ върху дружествата и сдруженията. Ще бѫде отпечатано и раздадено. (Вж. прил. Т. I, № 1)

Постъпило е законодателно предложение, подписано отъ нуждното число народни представители, за отменение наредбата-законъ за временния надзоръ на печата. Ще бѫде отпечатано и раздадено. (Вж. прил. Т. I, № 2)

Съобщавамъ на г. г. народните представители, че е постъпило питане отъ казанльшкия народенъ представител г. Петко Стайновъ къмъ г. министъръ-председателя, относно недопускането отъ надзора на печата напечатването на една статия въ в. „Дневникъ“ по въпроса: могат ли народните представители да бѫдат назначавани министри.

Постъпило е питане отъ софийския народенъ представител г. Григоръ Василевъ къмъ г. министъръ на вътрешните работи и човешкото здраве относно нѣкои действия на шуменския областенъ директоръ Казанлиевъ.

Постъпило е запитване отъ свиштовския народенъ представител г. Нелѣлко Атанасовъ къмъ г. министъръ-председателя и министъръ на външните работи и изпovѣдането по въпроса за надзора на печата.

Постъпило е запитване отъ софийския народенъ представител г. Григоръ Василевъ къмъ сѫщия министъръ върху положението на страната и по общата политика на правителството.

Тая питания и запитвания ще бѫдатъ съобщени на г. г. министрите и поставени на дневенъ редъ, съгласно правилника за вътрешния редъ на Народното събрание.

Г. министъръ-председателю! Имате ли да направите нѣкакво предложение въ връзка съ дневния редъ за следното заседание?

Министъръ-председател д-ръ Г. Кьосевановъ: Г. г. народни представители! Споредъ правилника, следното заседание трѣба да бѫде въ вторникъ, но понеже въ вторникъ е пърздникъ, азъ моля да се съгласите Събранието да има заседание утре подиръ обѣдъ съ дневенъ редъ първо четене проектоправилника за вътрешния редъ на Народното събрание.

Председател С. Мошановъ: Г. г. народни представители! Съгласно правилника, следното заседание трѣба да бѫде въ вторникъ. Г. министъръ-председателъ предлага да имаме заседание утре подиръ обѣдъ. Който е съгласенъ съ това предложение, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

П. Стайновъ: Искамъ думата.

Председател С. Мошановъ: Които приематъ дневния редъ за следното заседание, което ще имаме утре въ 15 ч., да бѫде първо четене проектоправилника за вътрешния редъ на Народното събрание, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Рѣкоплѣскания отъ дѣсно и центъра.)

П. Стайновъ: Това е неправилно.

Председател С. Мошановъ: Затварямъ заседанието. (Възражения отъ лѣво)

(Затворено въ 13 ч. и 50 м.)

Постояненъ председателъ: **С. МОШАНОВЪ**

Временни секретари: **С. ГЕОРГИЕВЪ, А. МУМДЖИЕВЪ**

Началикъ на Стенографското отдѣление: **Д. АНТОНОВЪ**